

Viatge del Cor Mestral a Astorga

Setembre 2009

1.- Les tres catedrals de León, la *Pulchra leonina*

Originàriament, sota l'actual ubicació de la catedral en la *Legio* romana s'havien construït termes i altres edificis públics. Amb la reconquesta cristiana, són convertits en palau reial, cedit pel rei de León Ordoño II (916) per construir la primera catedral, d'estil mossàrab. El temple estava custodiat per monjos benedictins.

La catedral va ser malmesa pel cabdill de *al-Andalus* Almanzor, a finals del segle X, però va ser ràpidament restaurada.

A principis del segle XII s'inicia la construcció de la segona catedral, romànica, i on segurament van treballar els mateixos picapedrers que en la 'Basilica de San Isidoro'.

Durant el segle següent s'aixeca sobre la romànica la tercera catedral, l'actual, la *Pulchra leonina*. El seu començament coincideix amb un canvi social important, també de creativitat artística i desenvolupament cultural al regne i ciutat de León. De planta clàssica gòtica però on en els alçats, es van incrementar, valentament, les superfícies lluminoses, tot substituint-hi gran part de la pedra per vitralls, tècnica que s'havia assajat, fins aleshores, solament i a una escala menor, en la *Sainte Chapelle* de París.

León. Rosassa de la catedral

Aquesta forma particular de construcció, el tipus de pedra, els fonaments romans, l'edat, la 'Guerra del Francès' i, particularment, el terratrèmol de Lisboa del segle XVIII, van anant fent caure moltes pedres i provocant importants danys en els vitralls. Com colofó, l'incendi que va patir el sostre al segle XX.

Restaurada pràcticament durant els últims 500 anys i, últimament, utilitzant les millores i innovadores tècniques, tant a nivell d'estructures, sostre, tractament de la pedra, com la restauració dels vitralls, prop de 2.000 m² de vidres multicolors en 740 vitralls, es restaura actualment gràcies al programa 'Un sueño de luz'. L'objectiu és conservar per a la humanitat aquesta meravella arquitectònica.

León. La catedral

2.- Altres monuments de la ciutat

Muralles del segle IX amb restes romanes.

Basílica de San Isidoro. Al segle XI el rei Fernando I de León rep del rei musulmà de la taifa de Sevilla els restes de San Isidoro i els allotja en un monestir, construït sobre ruïnes d'un temple romà i que es va convertir després en la 'Basílica de San Isidoro' i Panteó dels reis de León i, posteriorment, de Castella i León. Era el moment del floriment del romànic, afavorit a León per ser pas obligat del recent *Camí de Sant Jaume*. Les voltes del Panteó estan bellament decorades, per la qual cosa es denomina al conjunt la 'Capella Sixtina del romànic espanyol'. 'San Isidoro' de León està considerat com un dels monuments romànics més importants d'Europa.

Església romànica de Santa María del Mercado.

Antic convent i hospital de Sant Marcos, actual Hostal de San Marcos.

León. Panteó reial de 'Sant Isidoro'

León. *Casa Botines*.

Aquest edifici va ser encarregat a Gaudí per la societat 'Fernández y Andrés', successora de l'empresa tèxtil fundada pel Sr. Joan Homs i Botinàs (d'aquí el nom de 'Botines') i relacionada comercialment amb el comte Eusebi Güell, el qual els va recomanar a Gaudí, que, aleshores, treballava en la construcció del Palau Episcopal d'Astorga.

3.- Astorga, cruïlla d'*autopistes* romanes

L'*asturica Augusta* romana, ciutat estratègica, i ben murallada, per la seva localització com cruïlla de calçades principals: sud-nord ('Ruta de la Plata') des d'*Hispalis* (Sevilla) i passant per *Emerita Augusta* (Mèrida), i est-oest (actual *Camí de Sant Jaume*). Aquesta última portava a la més important mina d'or de l'imperi romà: '*les Médulas*', administrades des de *Tarraco* i ara Patrimoni de la Humanitat (comarca del Bierzo. León), com, així mateix, és el *Camí de Sant Jaume*.

Cal destacar d'Astorga, capital de la comarca de la Maragatería, la catedral (del Gòtic al Barroc), restes romanes, museus romà, diocesà, de la xocolata i, especialment pels reusencs, el 'Museu dels Camins', instal·lat a l'antic palau episcopal; dissenyat per Gaudí per al seu amic el bisbe Grau i Vallespinós, fill també de Reus.

Astorga. Palau de Gaudí

Astorga. Muralles romanes